

att uppdraga åt föreningens styrelse att anmoda dertill villig riksdagsman att vid innevarande års riksdag väcka motion om tull på från utlandet importerad potatis.

In fidem

Måns Jönsson.

N:o 149.

Af herr **Th. af Callerholm**, *angående tillägg till 141 § konkurslagen den 18 september 1862.*

Ifrån den af ålder gällande grundsats, att den, som vill påkalla någon offentlig myndighets åtgärd, i allmänhet har att sjelf eller genom annan person direkt till den myndighet, hvars embetsåtgärd han har för afsigt att anlita, ingifva sin skriftliga inläga eller låta dylik inläga till myndigheten aflemnas, hafva på senare tider åtskilliga afvikelser blifvit till obestridd båtнад för den rättssökande allmänheten medgifna.

Sålunda har genom två särskilda kongl. förordningar af den 12 juni 1885 förordnats, att såväl i kommunala mål och fattigvårdsmål som ock i mål och ärenden i öfrigt, hvilka tillhöra statsdepartements och förvaltande myndighets pröfning, det må vara part eller sökande tillåtet att, under iakttagande af vederbörlig tid och ordning, på eget äfventyr insända ansökningar, besvär och andra handlingar i betaldt bref med allmänna posten; och tenahanda bestämmelse återfinnes äfven i gällande kongl. förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst m. m.

Att den lättnad i fråga om handlingars ingifvande, som medgifvits rättssökande hos administrativa myndigheter, ansetts kunna utsträckas äfven till domstolarne, synes af Kongl. Maj:ts för innevarande års Riksdag framlagda proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af rättegångsbalken, enligt hvilket förslag det skulle stå part öppet att in-

sända förklaring i besvärsmål såväl till rikets hofrätter som till Kongl. Maj:t i betaldt bref med allmänna posten.

Då det torde vara stäldt utom allt tvifvel, att de lindringar i besvär och omkostnader, som redan kommit eller föreslagits kunna komma rättsökande till del hos administrativa myndigheter och öfverdomstolar, med fördel borde kunna i åtminstone någon mån vinna tillämpning äfven vid underdomstolarne i riket, har jag härmed velat fästa uppmärksamheten vid ett område af underdomstolarnes verksamhet, der dessa lindringar synas mig böra företrädesvis ifrågakomma, helst det härvidlag mindre gäller att i lag införa ett nytt stadgande än att lagfästa en sedan länge i vidsträckt mätto utan olägenhet tillämpad praxis. I gällande konkurslag af den 18 september 1862 finnes nemligen föreskrifvet, att handlingar i konkursmål skola ingifvas, vare sig det sker till rätten, domaren eller rättens ombudsman, hvarjemte i fråga om bevakningsinlagor särskildt säges, att de kunna före inställedagen till rätten eller domaren aflemnas. Emellertid har det blifvit allt mer och mer vanligt, att i synnerhet bevakningsinlagor, men äfven andra handlingar i konkursmål insändas med allmänna posten till rätten i stad eller domaren på landet, och i de flesta fall torde äfven rätten eller domaren anse sig oförhindrad att egna sålunda insända handlingar samma behandling, som hade de blifvit ingifna eller aflemnade, men någon bestämd föreskrift härom finnes icke, utan tvärtom torde den domstol eller domare, som toge sig före att utan åtgärd lemna en med allmänna posten honom tillhandakommen handling, för sitt tillvägagående hafva bättre stöd i gällande lagstiftning än den, som upptager handlingen till laglikmätig behandling. Att ett dylikt sakernas tillstånd, der rättssökande visserligen kunna redan nu beredas åtskillig lättnad i besvär och kostnad, men härför äro beroende af rättens eller domarens vid sidan af lagen visade, på förhand icke med visshet beräkneliga tillmötesgående, är mindre tillfredsställande, därer ligga i öppen dag; och då den praxis i fråga om insändande af handlingar i konkursmål med allmänna posten, som allt mer utvecklats sig, enligt min uppfattning medfört afsevärda fördelar utan någon nämnvärd olägenhet, har det förekommit mig synnerligen önskvärdt, att denna praxis vunne godkännande medelst införande af ett stadgande i konkurslagen, att handlingar i konkursmål må i betaldt bref med allmänna posten få till vederbörande insändas, hvilket stadgande synes mig lämpligast kunna insättas såsom tillägg till 141 § nämnda lag.

Då något skäl icke torde förefinnas att från rätten att med posten insända handlingar i konkursmål undantaga sådana, som skola till rättens ombudsman ingifvas, tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte för sin del besluta ett tillägg till 141 § konkurslagen den 18 september 1862 af följande lydelse:

Handlingar i konkursmål må ock i betaldt bref med allmänna posten till rätten, domaren eller rättens ombudsman insändas.

Stockholm den 26 januari 1901.

Th. af Callerholm.

N:o 150.

Af herr **Th. af Callerholm**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande af förslag till lag om ändring i 26 kap. 4 § byggningsbalken i syfte att åstadkomma tillräckliga och lämpliga lokaler för häradsrätternas sammanträden.*

Uti 26 kap. 4 § byggningsbalken är af ålder stadgadt, att tingsbyggning, som det åligger härad eller tingslag att bygga och underhålla, skall bestå af »en stufva, så stor som tarvas, och två kamrar». Denna knapphändiga bestämmelse, som nog måhända för halftannat århundrade sedan varit tillfredsställande, torde dock numera få anses, och är väl också i allmänhet ansedd, såsom allt annat än tidsenlig. Vår tids anspråk på utrymme och bekvämlighet ställer helt andra fordringar på beskaffenheten och inredningen af en byggnad, afsedd för det samhällsviktiga ändamålet att skipa lag och rätt än dem, som gjort sig gällande vid tiden för tillkomsten af 1734 års lag. Också måste tacksamt och villigt erkännas, att på de allra flesta ställen i vårt land tingslagens invånare med berömvärd offervillighet icke tvekat att underkasta sig betydande uppoffringar för åstadkommande af värdiga lokaler för rättsskipningens handhafvande; och man skulle ju vid sådant förhållande kunna med fog anse, att det nu